

Aft.p. 3

15. 12. 99.

55 år senere

Kirken ber krigs- barna om unn- skyldning

Norske biskoper ber krigsbarna og barn av NS-foreldre om unnskyldning for uretten direkte eller indirekte begikk mot dem.

KURT-JOHNNY
OLSEN

Dette er første offisielle uttalelse fra Den norske kirke om krigsbarna. Biskopene erkjenner med sorg at heller ikke Kirken alltid var den støtte for disse barna som den skulle vært. I uttalelsen beklager bispene dypt den overlast disse barna har lidd, og oppfordrer sterkt til at personer og institusjoner som vet eller blir gjort oppmerksom på at de har bidratt til slik urett, forsøker å gjøre den god igjen.

Trakassering

Det er dessverre altfor mange barn med norsk mor og tysk far som kan fortelle at de har vært utsatt for trakassering og opprørende overgrep i form av fysisk og psykisk mishandling. Tross for hederlige unntak, må vi konstatere at kirken i altfor liten grad sto frem som en motkultur i samfunnet og talte krigsbarnas sak. Overgrep mot barn er alltid forkastelig, uttaler Bispemøtet i Den norske kirke.

Biskop Odd Børdevik understreker viktigheten av at Kirkedepartementet omgående gir kirkebokførerne klar veiledning om hvordan de skal rette opp feil som er gjort. I flere tilfeller er det ført opp feil navn på barnets far. Selv om det ble gjort i beste mening da det skjedde, må dette rettes opp i dag slik at de personer det gjelder får kjennskap til sin identitet.

I mars i år møtte biskopene representanter for Norges Krigsbarnforbund, Aksjon Lebensborn og Landsforeningen Rettferd for Tapere. En gruppe prester som under krigen var internert på Lillehammer og på Helgøya, drøftet i krigens slutfase om mødrene skulle fratas omsorgen for barna.

Et flertall i gruppen gikk inn for «at barna bevisst og systematisk føres bort fra sin fortid». I dag tar samtlige biskoper offentlig avstand fra dette synet.

Likhetstrekk

Uten å gå inn på NS-barnas forhold peker Bispemøtet på at det er betydelig likhet mellom dem og krigsbarna:

«I begge tilfeller dreier det seg om barn som fikk svi på grunn av sine foreldre. Også når det gjelder barn av NS-foreldre antar vi at bildet er nyansert. Vi vet at mange ble mobbet og gjenstand for forskjellige former for diskriminering. Tross for mange hederlige unntak må vi erkjenne at kirkens representanter også i NS-barnas tilfelle, i for liten grad talte deres sak, og representerte en motkultur mot de stemninger som førte til de overgrep barna ble utsatt for», heter det blant annet i uttalelsen fra Bispemøtet.

kurt-johnny.olsen
@aftenposten.no